

## Høringsuttalelse: Overføring av vann fra Reppaelva til Tveitelva kraftverk

Viser til høringsbrev av 20.06.2016 vedrørende søknaden fra Tveitelva Kraftverk AS om overføring av Reppaelva i Kvinnherad kommune, NVE saksnummer 201502347. Norges Jeger- og Fiskerforbund-Hordaland (NJFF-Hordaland) fikk utsatt frist til 30.09.2016 på å sende inn merknader.

### Søknad

Søker ønsker å overføre Reppaelva og lede vannet inn i eksisterende kraftverk i Tveitelva. Elvestrengen til Reppaelva er oppgitt til ca 1,5 km. Plasseringen av inntaket medfører at 2/3 av elvestrengen får fraført vannet. Inntaket er plassert slik at det øverste og mest visuelt tilgjengelige fossen ikke berøres.

Kraftverket i Tveitelva er overdimensjonert basert på eksisterende konsesjon, sagt med andre ord er kraftverket dimensjonert for å nyttiggjøre seg av Reppaelva uten modifikasjoner. En overføring er ventet å bidra med 3GWh uregulerbar kraft. Minstevannsføringen er satt til beregnet 5 persentil både sommer og vinter (34 og 6 l/s).

### Negative konsekvenser av tiltaket

*Konsekvenser for landskap* vurderes til middels negativ, og det fremheves at rørtraseen har potensial til å øke negative konsekvenser på det totale landskapsbilde i Nordrepollen.

*Rødlister:* Totalt 8 rødlistearter er registrert. Karplanter (Ask og Alm). To fuglearter Fiskemåke og bergirisk. Samt fire lavarter, gul pærelav (NT), *Thelopsis rubella* (VU), *Biatoridium monasteriense* (NT) og *Arthona stellaris* (VU). Lavartene er påvist i nedre deler av Reppaelva og det oppgis at ingen av lavartene er direkte vanntilknyttet. Samlet konsekvens for biologisk mangfold vurderes til middels negativt.

NJFF-Hordaland merknader

### Generelt friluftsliv

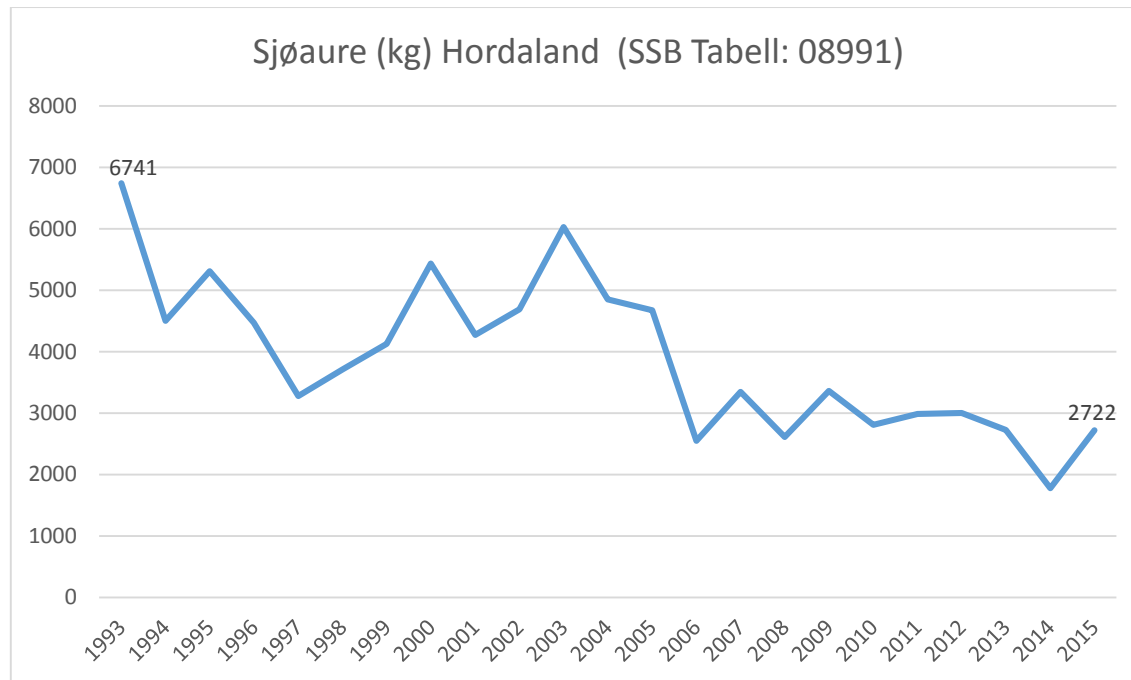
Vi deler Fylkesmannens betraktning av søknadens manglende beskrivelse av friluftslivet i området.

Kvinnherad kommune holder på å ferdigstille sin kartlegging av friluftsområder. Fylkeskoordinator Forum for natur og friluftsliv i Hordaland har kontaktet kommunen for å få informasjon om dette arbeidet, området som er kartlagt som friluftslivsområde inkluderer ikke Tveitaelva og Reppaelven. Jeger- og Fiskerforbundet påpeker at fiske også faller innunder betegnelsen friluftsliv. Grunnlaget for å bedrive denne delen av friluftslivet vil bli forringet ved en overføring av Reppaelva og er hovedargumentet i denne uttalen mot en utbygging. Vi viser også til NNI rapportens vurdering av konsekvenser av tiltaket for landskap og biologisk mangfold som begge vurderes som middels negative.

## Anadrom fisk

Per tid er sjøaure bestanden nasjonalt nedadgående om vi ser på tabell 2 som viser fangstvekt (inkludert catch & release) i Hordaland over de siste 23 år. Elvene i Hardangerfjorden er historisk sett de viktigste sportfiskevassdragene i fylket. Vi har også tall fra Øyreselva som er et nabovassdrag til Reppaelva og som også har utløp i Nordrepollen. I tabell 3 ser vi en økning fra 2004 – 2010 for gytefisk, men absolutte tall er små og vi ser en nedgang igjen i de seneste fem år. I fjor ble kun 9 sjøaure talt i gytefisktelling i Øyreselva (Skoglund et al 2016).

Tabell 1: Fangst av Sjøaure i kg 1993-2015 Kilde SSB



Hordaland Jeger- og Fiskerforbund påpeker at forskning tyder på at nedgangen skyldes unormal lav sjøoverlevelse for utvandrende sjøauresmolt i hardangerregionen (Skår et al 2011).

Situasjonsbeskrivelsen for sjøaurebestanden i Reppaelven gitt i tilleggsnotatet beskriver at elven har årlig reproduksjon av stasjonær aure, men kun sporadisk gyting av sjøaure. Som allerede omtalt er det beskjedne forekomster i region og mer spesifikt i nabovassdraget Øyreselva, men her må forvaltningen ha to tanker i hodet samtidig.

Anadrom strekning i elva er vurdert til 500 meter (Tilleggsundersøkelse , Hellen 2016). Utfra lengde på anadrom strekning og relativt høy vannføring er det grunn til å anta at vassdraget har et betydelig potensial til produksjon av sjøaure, men at miljøforholdene (lakselus) i fjorden må forbedres før potensiale kan oppnås.

Flere av naboelvene i området er allerede sterkt regulert, Øyreselva og Austrepollelva er eksempelvis redusert med henholdsvis gjennomsnittlig 84 og 87% etter reguleringer (Sandven med flere 2009).

Tabell 2: Gytefisk i Øyreselva (Tabell hentet fra Skår et al. 2011)

**Tabell 22.** Resultater fra gytefisktellningene i Øyreselva i perioden 2004-2010.

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sjøaure	0,5 – 1 kg	8	8	10	23	11	6	25
	1 – 2 kg	9	6	5	10	9	10	18
	2 – 3 kg	9	5	7	3	7	3	5
	> 3 kg	0	4	3	2	4	0	0
	<b>Sjøaure totalt</b>	<b>26</b>	<b>23</b>	<b>25</b>	<b>38</b>	<b>31</b>	<b>19</b>	<b>48</b>
Villaks	Tert (>3 kg)	0	16	3	1	4	1	9
	Mellomlaks (3-7 kg)	4	10	4	3	10	0	8
	Storlaks (> 7 kg)	2	0	0	0	0	0	3
	<b>Villaks totalt</b>	<b>6</b>	<b>26</b>	<b>7</b>	<b>4</b>	<b>14</b>	<b>1</b>	<b>20</b>
Oppdrettslaks	Tert (>3 kg)	0	1	0	0	1	1	0
	Mellomlaks (3-7 kg)	1	12	2	4	5	1	4
	Storlaks (> 7 kg)	0	0	0	0	0	0	0
	<b>Oppdrettslaks totalt</b>	<b>1</b>	<b>13</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>4</b>

Når man jobber med utfordringene ved overlevelse i sjø hvor luseproblematikken er sentral, må vi ha fokus på at ikke vassdragene blir utbygd slik at manglende gyte- og oppvekstområder blir det neste problemet dersom man klarer å forbedre vilkårene for sjøoverlevelse og dermed øke bestanden av gytefisk.

### **Sammenhengende inngrepsfrie områder fra fjord til fjell og samlet belastning**

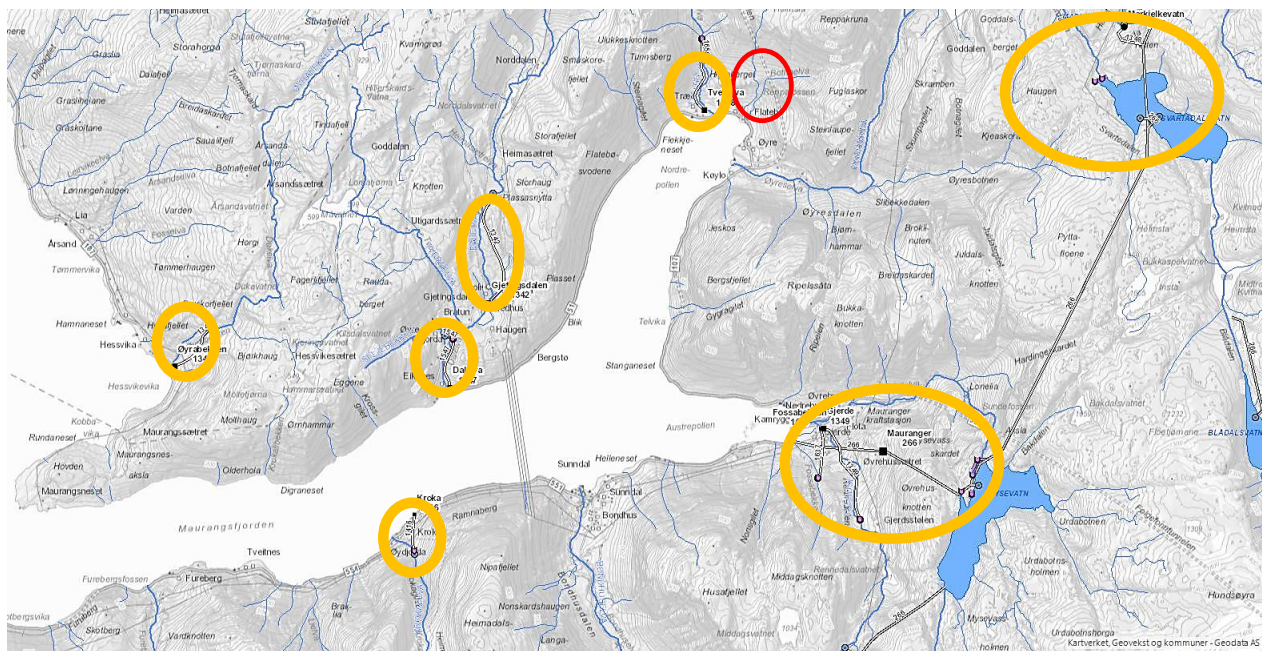
Som Fylkesmannen påpeker er området omtalt i Fylkesdelplan for småkraft. Området vurderes til å ha stor verdi for sårbart høyfjell, fjordlandskap, inngrepsfrie naturområder, friluftsliv og reiseliv.

Kvinnherad kommune har hatt betydelig utbygginger i senere år og av til sammen 27 omsøkte småkrafttiltak er kun 2 avslått (tabell 3).

Tabell 3: Oversikt over ferdigbehandlede småkraftsaker i Kvinnherad (kilde NVE)

Antall søknader	ÅR												
	1999	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2014	2015	2016	Totalsum
<b>Kvinnherad</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>27</b>
Avslått søknad							1			1			2
Gjeldende konsesjon	1	1	3	1	2	2		2		1	2		15
Vedtatt konsesjonsfritt	1		1	1	1	1	2		1			1	9
Vedtatt konsesjonspliktig						1							1
<b>Totalsum</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>27</b>

I denne sammenheng gjelder ikke prinsipp om likebehandling. Prinsippet om samlet belastning som er nedfelt i § 10 i naturmangfoldloven slår derimot fast at konsekvenser av tiltak må vurderes sett i lys av eksisterende inngrep.



Figur 1 : Kart over Maurangerfjorden med eksisterende vannkraftinngrep (Kilde NVE atlas) Utbygd ● Omsøkt prosjekt ●

## Konklusjon

NJFF-Hordaland anser at, i lys av eksisterende utbygginger på lokalt nivå Øyres elva og Tveitaelva, i Maurangerfjorden og regionen (figur 1 og tabell 3), at en overføring av Reppaelva ikke kan tilrådes sett ut i fra samlet belastning. Vi trekker da spesielt frem samlet belastning for sjøaure. Sammen med konsekvensene for biologisk mangfold og landskap som trekkes frem som middels negative i NNI rapporten vurdert opp mot den svært moderate tilleggsproduksjonen av uregulerbar kraft en utbygging vil gi, anser vi at kriterier for konsesjon gitt i vannressurslovens § 25 ikke er overholdt:

*«Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet.*

*Når et tiltak er av varig karakter eller av andre grunner kan få mer langsiktige virkninger, skal kravet i første ledd være oppfylt på lengre sikt.»*

Med vennlig hilsen

Alv Arne Lyse  
NJFF Hordaland

Saksbehandler  
Ørjan Sælensminde  
FNF koordinator Hordaland

ELEKTRONISK KOPI TIL:

Fylkesmannen i Hordaland  
Hordaland fylkeskommune  
Kvinnherad Kommune

## Referanser

Sandven, O. R.; Gabrielsen S-E, Barlaup, B.T., Lehmann , G.B, Wiers, T., Skoglund, H. og Halvoresen , G. A. 2009 «Statusrapport for langsiktige undersøkelser av laksefisk i sekld regulerte vassdrag i Hardanger 2007-2008. LFI-rapport nr. 166

Skoglund H., et al. 2016 «Gytedefisketelling og uttak av rømt oppdrettslaks i elver på Vestlandet høsten 2015», LFI rapport nr. 266

[https://uni.no/media/manual\\_upload/LFI\\_266.pdf](https://uni.no/media/manual_upload/LFI_266.pdf)

Skår, B., Gabrielsen, S-E., Barlaup, B.T., Lehmann, G.B., Wiers, T. og Skoglund H. 2011 «Årsrapport for langsiktige undersøkelser av laksefiskei seks regulerte vassdrag i Hardanger» LFI- rapport 182

[https://uni.no/media/manual\\_upload/LFI\\_182.pdf](https://uni.no/media/manual_upload/LFI_182.pdf)